הכל ממירין פרק ראשון תמורה יא.

מסורת הש"ס

א) גי' רש"ק. ב) [לקמן כה:]. ג) גי' ל"ש ומשכלל לעולם מתי לא, ד) [ומתוס קיד. וס"ג]. ה) [כפ"ל נתפברה]. ו) [ל"ל תנן]. ז) יומות מב: [לקמן י:, בכורות מב. מ]. ח) ל"ק. ט) [לעיל י: וס"ג]. י) [מולין נח. וס"ג]. כ) מתני' ל"ש. ל) תמיד שלימה ז' לא ל"ק. מ) ל"ל התנורים. נ) ל"ש בתמ'. ס) הד"מ ל"ק. ע) ד"אלמנדיך ל"ק. פ) הני הד"מ ל"ק. צ) לאחר שקדשה אלמנה. ל"ק. ר) שיך לקף י פ"ב. ש) ל"ש לא דרשינן וכ"מ בכ"מ דף י פ"ב. ת) כו' מכלל ל"ק. א) ל"ל האחר ל"ק. ב) [ל"ל לר' מאיר].

הגהות הגר"א

[א] נב' ר"ק מקדישין. כלומר לחוקף וממירין בהם משום סיפא ומוכרין שקדשו כו' כמ"ש רש"י (ולא כתוס' ד"ה ר"ק. ונראה דמש"ה פי': [ב] שם ומלמלין. ל"ל ומלמלה: [ג] ואינן נאכלין כמותה ל"ש וכל"ל ומלמלה לעולם וכ"ה לקמן בדף כה: [ד] תנא ר"ש. ל"ל תנן ר' אלעזר (שהר"ש ספ"ה דיומות): [ה] דאבי"ה לא מקדשין. ל"ל לא מיקדשה: [ו] ל"א אבל כו' עד קדוש לגוסיה ל"ש לפיה"ש והכומפסן כ"ל ל"ש תנן ר"ש עד ויוצא דופן אבל כלאים כו': [ז] רש"י ד"ה נמקדים ד"ה הני הני ד"ה כלאים הד"מ:

רבינו גרשום

תני הכי מקדישין אבירין וממירין: ועוברין שקדשו בבטן אמן. כגון שהקדישן ואח"כ נתעברו אין ממירין בהן ולעולם הא נמי בולדי קדשים מיירי ואבל בעוברין דעלמא ליכא למשמע [מיניה] אבתי דקדש: אי ר' יהודה. אימא רישא מקדישין אבירין וממירין בהן והיכי ממירין בהן והא לית לה לר' יהודה האימר רגלה של זו עולה כולה עולה והכי נמי לענין תמורה: א"ל. ר' זירא הא מודי ר' יהודה דאי הקדיש אבר שהנשמה תלויה בו דקשה כולה ובההוא אבר קאמר מקדישין אבירין וממירין בהן ולעולם בולדי קדשים קא מיירין: ל"א אבל לא ממירין קתני מיהת מקדישין עוברין. א"ל כגון דאקדשינהו לדמיהו דכותה [גבי אבר דאקדיש אבירין לדמיהן] וטעמא משום דאקדשינהו לדמיהו אין ממירין הא אקדשינהו לגופיה קדשי לעשבר תמורה הא אמר ר' יהודה אבירין לא קדשי לגופיה כולה תמורה וליכא לאוקומה כר' יהודה א"ל כי תנן מקדישין [עוברין בולדי קדשים קתני אי בולדי קדשים כו'] (כדתרצינן לעיל בלישנא קמא) (וסצא בה) בן ארבעה חי. בבהמה רקה מיירי דמיעבדה לה' חדשים: בהוייתן הן קדושים. בשעה שיצאו לאויר העולם ובהראה לו דנתעברה ובסוף הקדישה דלא קדיש וולד דלא אקדיש אלא אם לתודה: [אין קדשין להיות תמורה קדשים ואין מקדישין לעשות תמורה שאם הקדשים הן כלאים טרפה לא אלימי דלא קדישי לאיתפסי בהמה חולין בתמורתן]: תניא. אמר ר' קאי אדר' אלעזר: [אלא] אי אתה מוצא. דאיצטריך למיסר ולא ראח"כ נטרפה [דמעיקרא קדשה כי היא שלימה והשתא כי נטרפה לא מקדשה לעשות תמורה]: וכן במקדיש וולד. במני אמו דאח"כ יצא דרך דופן [לא מקדיש לאיתפוסי תמורה] אבל טרפה [מעקרו] קודם הקדש ויוצא דופן (מאחר) [לאחר] שנולד לא קדשי גבי קדשים. והא לאחר שהקדיש יצא דרך דופן [והא ראח"כ יצא דרך דופן כגון שנגמסו או נעקרו כותלי בית הרחם אלמא קדיש וולד במני אמו ותיובתא לבר פרא: אמרי בעובר חם במני המימה אפ' בר פרא מודי לר' יוחנן דקדיש דומיא דהאי מקדיש וולד ואח"כ יצא דרך דופן] דהייני חם במני המימה כל זמן שהוא במעיה לא נחלקו כו': ל"א אבל טומטם [וכלאים ואנדרוגינוס אי אתה מוצא כו']. כלומר הני תרי טרפה ויוצא דופן מצה מוקמה לה אפ' בחולין כדאמרן אבל כלאים וטומטום ואנדרוגינוס אי אתה מוצא בקדשים דקדישי אלא בולדי קדשים בעוברי קדשים דהני לא הוו להו שעת הכושר מעולם דמשעת יצירת נפסלו [נעשו כלאים וטומטום ואנדרוגינוס] (אלא), ולא קדשו אלא אגב אימיהו להכי קאמר אי אתה מוצא אלא בולדות קדשים וכו' יהודה דאמר הולד עושה תמורה: הלין הוא דלא קדשין נופיהו. אלא אגב אימיהו דלא קדישי אלא לדמים משום דבעלי מומין נינהו אבל עוברין אחרינן דנינהו קדשי נופיהו אפ' במני אימן חולין וקשיא לבר פרא אמר אביי בתם במני המימין כו' בדלעיל:

עין משפט נר מצוה

צו א ב מיי' פ"ב מהל' ממורה הל"יג:
צו ג ד מיי' פ"ח שם הלכה י"ז:
צח ה מיי' שם פ"ד הלכה ט ופמ"ו מהלכות מעשה הקרבנות הלכה מ:

הגהות הב"ח

(ח) גמ' אין ממירין בהן ראי' ולולי:

מוסף רש"י

בהוייתן הן קדושים. כגון מתקדשות (נבחים פיד.) כמולדים הן קדושים ולא כמתני אמן (מנחות פפ. מכתי"ר) ולהכי נקט לשון בהויתן, משום דהא דולדות קדושים קדושים נפקא לן בפ"ק דכמולדות מיהו לר' לא, דסתיר רק קדשיך, אלו הממונות, אשר יהיו לך, אלו הולדות (שם, וכע"ז ובח"ס שם). בלאים. פסול להקרבה דסתיר (ויקרא כב) שור או כשב, פרט לבלאים, כי יולד פרט ליולד דוקן, והכן תמצא ליף ר' אליעזר מקבלה בפ' יש בהקרבנות (לקמן יז). דלא חיל קדושה עליהן, ופש"מ דשאר פסולי הקרבה כגון רובע ונרבע ומוקלה ומעבד ותמנן ומחיר דחילת עליהנו קדושת הגוף ונדרינן מום קבוע ליפדות עליו ולאחר פדיון אסורין בגיזה ועבודה, הני לא חיל עליהנו אלא קדושת דמים כדיקלא בעלמא ונפדין בלא מום ומותרין בגיזה ועבודה לאחר פדיון (ובמות עד:). לא קדושין בתמורה. לא מיקבע מחלה הקדש בלא קדשי, אלפיני בעל מום שקדש מיהו לקדש לא נתנה ליה קדושת הגוף כדאמר בנכורות פ"ב (יד.) אלא אפילו אם הביר קודש בהן הני לא מקדש, דאלו בעל מום חיילא עליה קדושת הגוף ליאמר בגיזה ועבודה אף תפיסה, דכתיב (ויקרא כז) מיד כרב אם המר ימיליו, אפילו הכי אתני לא חיילא (במות שם) אע"פ שהתמורה אלה קדושת הגוף על בעל מום קבוע, אינה אלה על אלו, וכל שכן שאין קדושת הגוף אלה עליהן בהקדש הבפר אלה קדושת דמים כעצים ואבנים ואינן נרינן מום לפדות (לקמן יז:). ולא מקדישין לעשות תמורה. שאם הם קדושין אין עושין תמורה, ואיכי דמי שהן עלמן קדושין, הא אין מתפסין בקדושה, כגון שהיו ולדות קדשים, דקדני אגב אמן (בכורות מב:). אי אתה מוצא אלא במקדיש בר'. אבל כלאים וטומטום ואנדרוגינוס שנפסלו מעשה ילדתם אי אתה מוצא שיקדיש אלא גולות קדשים, שהיה אמן קדושים, ומה תקנתם יעשו הפתאלו ויפדם ויאכלם והעובדה הקבר (ובמות עד:).

שיטה מקובצת

א) ע"י בהשמטות בסוף המסכת: ב) בהן אי כולהי: ג) עברי המורה הא: ד) אין הולד עושה תמורה הא נמי ר' יהודה דאמר הולד עושה תמורה אי: ה) הכא נמי בדבר שהנשמה תלויה בו וכדרב חסדא. על היבות במאי עסקינן הא קדושין אין עושין תמורה נרשם על כל חיבה קו מלמעלה כי לפ"ד ראוי למחקו: ו) ע"י בהשמטות בסוף המסכת: ז) בן ד'. דאי בן חמש הוי ליה כלו חדשיו בבהמה ואינו ניתר בשחיטה אפ' ל"ד דאמר בלו לו חדשיו עתון שחיטה. תוס': ח) ליום ולילה אחד: ט) אדם ונאכלת בכל מקום בעזרה ונאכלת לעולם מאי לאו: י) דיבות ולדי קדשים נמחק: יא) ע"י בהשמטי' בסוף המסכת: יב) ת"ש ר' אלעזר אומר תיבת הניא ליש ואות ר' נמחק: יג) ותניא אמר רבי זכי מאחר תיבת מאיר נמחק: יד) ויצא דרך דופן: טו) לישנא אחרינא. ס"א אינו וכן נראה פרש"י ז"ל אבל הראב"ן נ"ים לה אי אתה מוצא כו': טז) דאימיה לא קדוש נופה אלא לדמי איהו נמי: יז) בתן כלומר מקדישין לאו אעבורין קאי וחסורי מחסרי והכי מתרצא

[א] הכי קאמר מקדישין איברין וממירין בהן [ב] אבל לא ממירין [ג][אברים] בהן ועוברים שקדשו במעי אמן אין ממירין בהן [ד] (ה) בולדי קדשים במעי אמן הוא דלא [ו] עבדין תמורה הא אבראי עבדי והא תנן אין [ז] הוולדות עושין תמורה הא מני רבי יהודה היא אי רבי יהודה אבירין מי קדשי הא לר' יהודה לית ליה האומר רגלה של זו עולה כולה עולה אמר ליה הכא [ח] במאי עסקינן בדבר העושה אותה טרפה [ט] לימא כתנאי [י]השוחט את החטאת ומצא בה בן ארבע [יא] חי קתני חדא [יב]אינה נאכלת אלא לזכרי כהונה ואינה נאכלת אלא לפנים מן הקלעים ואינה נאכלת אלא ליום [יג] אחד ותניא אידך נאכלת לכל אדם [יד] ונאכלין בכל מקום [טו] [יז] ואינן נאכלין בעזרה מאי לאו תנאי היא דמר סבר קדושה חלה על עוברין ומר סבר אין קדושה חלה על עוברין לא הני תנאי בהא קא מיפלגי דמר סבר [יח]ולדות קדשים בהוייתן הן קדושים ומר סבר [יט] ולדי קדשים [כ]במעי אמן הן קדושים ואיבעית אימא [כא] חד תנא הוא חדא מהלין מתנייתא במקדיש בהמה ואח"כ נתעברה [כב] וחדא מנהון שהקדישה מעוברת [כג] [כד] [כה]תניא רבי אליעזר אומר [כו]כלאים [כז]וטרפה ויוצא דופן וטומטום ואנדרוגינוס לא קדושין ולא מקדישין ואמר שמואל [כח]לא קדושין בתמורה ולא מקדישין [כט][לעשות] תמורה ותניא א"ר [ל] מאיר מאחר שאינן קדושין היאך מקדישין אי אתה מוצא אלא במקדיש בהמה ואחר כך נטרפה במקדיש ולד ויצא [לא] [לב][דרך] דופן אלמא קדיש ולד אמרי בתב במעי תמימה אפילו בר פדא נמי מודי דקדיש לא נחלקו אלא בתם במעי בעלת מום בר פדא סבר כיון דאימיה לא [לג] מקדישין קדושת הגוף הוא נמי לא קדיש ורבי יוחנן סבר הני כב' בהמות נינהו אימיה היא דלא מיקדשא [לד]אבל הוא קדוש [לה] לישנא אחרינא [לו] אבל כלאים וטומטום ואנדרוגינוס אי אתה מוצא אלא בולדי קדשים [לז]וכרבי יהודה שהיה אומר הולד עושה תמורה הלין הוא דלא קדישי גופייהו אבל עוברין אחרים קדושין אמר אביי תם במעי תמימה דברי הכל קדיש גופיה אלא כי פליגי במעי בעלת מום דבר פדא סבר כיון דאימיה [לח] נמי לא קדיש גופה איהו נמי לא קדיש אלא לדמי רבי יוחנן סבר [לט]עובר לאו ירך אמו הוא ואע"ג דאימיה לא קדשה לגופה ולד מיהא קדיש לגופיה: א"ר יוסי והלא במוקדשין האומר רגלה של זו כו': תנו

[מ] הכא קאמר מקדישין אבירין וממירין בהן [נ] אבל לא ממירין [נא][אברים] בהן ועוברים שקדשו במעי אמן אין ממירין בהן [נב] (נג) בולדי קדשים במעי אמן הוא דלא [נג] עבדין תמורה הא אבראי עבדי והא תנן אין [נד] הוולדות עושין תמורה הא מני רבי יהודה היא אי רבי יהודה אבירין מי קדשי הא לר' יהודה ליה האומר רגלה של זו עולה כולה עולה אמר ליה הכא [נה] במאי עסקינן בדבר העושה אותה טרפה [נו] לימא כתנאי [נז]השוחט את החטאת ומצא בה בן ארבע [נח] חי קתני חדא [נט]אינה נאכלת אלא לזכרי כהונה ואינה נאכלת אלא לפנים מן הקלעים ואינה נאכלת אלא ליום [ס] אחד ותניא אידך נאכלת לכל אדם [סא] ונאכלין בכל מקום [סב] [סג] ואינן נאכלין בעזרה מאי לאו תנאי היא דמר סבר קדושה חלה על עוברין ומר סבר אין קדושה חלה על עוברין לא הני תנאי בהא קא מיפלגי דמר סבר [סד]ולדות קדשים בהוייתן הן קדושים ומר סבר [סה] ולדי קדשים [סו]במעי אמן הן קדושים ואיבעית אימא [סז] חד תנא הוא חדא מהלין מתנייתא במקדיש בהמה ואח"כ נתעברה [סח] וחדא מנהון שהקדישה מעוברת [סט] [ע] [עא]תניא רבי אליעזר אומר [עב]כלאים [עג]וטרפה ויוצא דופן וטומטום ואנדרוגינוס לא קדושין ולא מקדישין ואמר שמואל [עד]לא קדושין בתמורה ולא מקדישין [עה][לעשות] תמורה ותניא א"ר [עו] מאיר מאחר שאינן קדושין היאך מקדישין אי אתה מוצא אלא במקדיש בהמה ואחר כך נטרפה במקדיש ולד ויצא [עז] [עח][דרך] דופן אלמא קדיש ולד אמרי בתב במעי תמימה אפילו בר פדא נמי מודי דקדיש לא נחלקו אלא בתם במעי בעלת מום בר פדא סבר כיון דאימיה לא [עט] מקדישין קדושת הגוף הוא נמי לא קדיש ורבי יוחנן סבר הני כב' בהמות נינהו אימיה היא דלא מיקדשא [פ]אבל הוא קדוש [פא] לישנא אחרינא [פב] אבל כלאים וטומטום ואנדרוגינוס אי אתה מוצא אלא בולדי קדשים [פג]וכרבי יהודה שהיה אומר הולד עושה תמורה הלין הוא דלא קדישי גופייהו אבל עוברין אחרים קדושין אמר אביי תם במעי תמימה דברי הכל קדיש גופיה אלא כי פליגי במעי בעלת מום דבר פדא סבר כיון דאימיה [פד] נמי לא קדיש גופה איהו נמי לא קדיש אלא לדמי רבי יוחנן סבר [פה]עובר לאו ירך אמו הוא ואע"ג דאימיה לא קדשה לגופה ולד מיהא קדיש לגופיה: א"ר יוסי והלא במוקדשין האומר רגלה של זו כו':

[יא] א מני ר' יהודה היא. יש ספרים גרסינן מי ר' יהודה ניסא היכי מתוקמא דקתני ולא אבירין דמולין בבלמים דקדש דמשמע תמורה הוא דלא עבדי אבירין לבהמה דליחוא קדושת תמורה על כל גוף הבהמה משום אבר דידיה שהמיהו בבלמים הא מיקדש קדישי אבירים בתמילת הקדש אם הקדיש אבר אחד בתמילת הקדש כבולה דהא תנא דתמני' אלי שבבר בולה לא מקדשה לגופה אלא אם כן הקדיש אבר אחד בתמילת הקדש כולה עולה מכלל דמודה תנא קמא בתמילת הקדש דפסולה בבולה ור' שמעון הוא דהוי כר זוגיה דרבי יוסי לקמן בברייתא ואמר בתמילת הקדש כולה עולה ותשמועינן בתמורה דלא מי משום דדרים בהמה בבהמה מי משום דמקיש תמורה למעשר בסיפא דפירקין מה מעשר קרבן יחיד כו' ומהיות היקשא גופא יליף מה מעשר אינו נוהג באבירים והכי אמרינן בפרק בהמה המקשה (מולין דף סט:) דלא רבי יהודה האמר לקמן בברייתא דלא פסולה קדושה בבולה הכא נמאי עסקינן דדייקינן הא אלא ע"י תמורה קדשה כל הבהמה ע"י אבר אחד כגון שהקדיש אבר שהנשמה תלויה בו דאמרי' לקמן מודה ר' יהודה בדבר שיעשה אותה טרפה כגון אם הקדיש אחת מרגליה מן האלכוסה ולמעלה הרי כולה עולה ובתמורה [כ]לא [כא] דדרשי' בהמה בבהמה ע"כ לשון רש"י ונראה לתן נריך לגרוס כל זה דמשמע דפריך מטעם דמהדר ליה ר' יוסי והלא במוקדשין [כב]כולה מכלל דמודה ת"ק הא הכא נמי המקשה (נז"ש) יש לשון אחר דרבי יוסי אדעיפיה קמהדר אבל תנא קמא פליג עליה [כג] אפילו בתמילת הקדש ואם כן איכא למימר דרבי יהודה היא: הבי קאמר מקדישין אבירין וממירין. כך גירסת רש"י וז"ל אם פסולה קדושה בכל הבהמה ע"י קדושת [כד]הבהמה ממירין בכל הבהמה אבל אמר אבר זה של מולין מהא תמורה לא אמר כלום ונראה למשום הכי דמיק רש"י לגרוס וממירין משום דפריך עלה בסמוך אבירים מי קדישי [כה] דאי לא גרס וממירין היכא אשכחת דאמר אבירין קדשי מקדמא אבירין ממירין ועל כרחין היינו כשהקדיש האבר ופסולה קדושה בכל הבהמה ולא נהיגא לגרוס וממירין מדא דאינו ברוב הספרים ועוד דבמתניתין גבי תמור בתמילת הקדש מבתמורה תני דאי גרס וממירין אין זה תומר בתמילת הקדש מבתמורה ולכך נראה דלא גרס ליה דפריך עלה בסמוך אבירים מי קדשי משום דקתני מקדישין עוברין ואבירים ובולדי אבר לחודיה לא הקדישו לא דפסולה קדושה בכל הבהמה: השוחט את החטאת. כגון שעיירה לאיזו כשבה מי אפשר לילד תוך שנתה כדאיתא בנכורות (דף יט:): ומצא בה בן ארבע חי. דאיזו בן ה' בבהמה דקה אינה ניתרת [כו](לרבנן בשחיטת אמו פרק בהמה המקשה (מולין דף עד.):

[נ] אבל לא ממירין [נא][אברים] בהן ועוברים שקדשו במעי אמן אין ממירין בהן [נב] (נג) בולדי קדשים במעי אמן הוא דלא [נג] עבדין תמורה הא אבראי עבדי והא תנן אין [נד] הוולדות עושין תמורה הא מני רבי יהודה היא אי רבי יהודה אבירין מי קדשי הא לר' יהודה ליה האומר רגלה של זו עולה כולה עולה אמר ליה הכא [נה] במאי עסקינן בדבר העושה אותה טרפה [נו] לימא כתנאי [נז]השוחט את החטאת ומצא בה בן ארבע [נח] חי קתני חדא [נט]אינה נאכלת אלא לזכרי כהונה ואינה נאכלת אלא לפנים מן הקלעים ואינה נאכלת אלא ליום [ס] אחד ותניא אידך נאכלת לכל אדם [סא] ונאכלין בכל מקום [סב] [סג] ואינן נאכלין בעזרה מאי לאו תנאי היא דמר סבר קדושה חלה על עוברין ומר סבר אין קדושה חלה על עוברין לא הני תנאי בהא קא מיפלגי דמר סבר [סד]ולדות קדשים בהוייתן הן קדושים ומר סבר [סה] ולדי קדשים [סו]במעי אמן הן קדושים ואיבעית אימא [סז] חד תנא הוא חדא מהלין מתנייתא במקדיש בהמה ואח"כ נתעברה [סח] וחדא מנהון שהקדישה מעוברת [סט] [ע] [עא]תניא רבי אליעזר אומר [עב]כלאים [עג]וטרפה ויוצא דופן וטומטום ואנדרוגינוס לא קדושין ולא מקדישין ואמר שמואל [עד]לא קדושין בתמורה ולא מקדישין [עה][לעשות] תמורה ותניא א"ר [עו] מאיר מאחר שאינן קדושין היאך מקדישין אי אתה מוצא אלא במקדיש בהמה ואחר כך נטרפה במקדיש ולד ויצא [עז] [עח][דרך] דופן אלמא קדיש ולד אמרי בתב במעי תמימה אפילו בר פדא נמי מודי דקדיש לא נחלקו אלא בתם במעי בעלת מום בר פדא סבר כיון דאימיה לא [עט] מקדישין קדושת הגוף הוא נמי לא קדיש ורבי יוחנן סבר הני כב' בהמות נינהו אימיה היא דלא מיקדשא [פ]אבל הוא קדוש [פא] לישנא אחרינא [פב] אבל כלאים וטומטום ואנדרוגינוס אי אתה מוצא אלא בולדי קדשים [פג]וכרבי יהודה שהיה אומר הולד עושה תמורה הלין הוא דלא קדישי גופייהו אבל עוברין אחרים קדושין אמר אביי תם במעי תמימה דברי הכל קדיש גופיה אלא כי פליגי במעי בעלת מום דבר פדא סבר כיון דאימיה [פד] נמי לא קדיש גופה איהו נמי לא קדיש אלא לדמי רבי יוחנן סבר [פה]עובר לאו ירך אמו הוא ואע"ג דאימיה לא קדשה לגופה ולד מיהא קדיש לגופיה: א"ר יוסי והלא במוקדשין האומר רגלה של זו כו':

[נא] נר' רש"ק. [נב] [לקמן כה:]. [נג] ל"ש ומשכלל לעולם מתי לא, [נד] [ומתוס קיד. וס"ג]. [נה] [כפ"ל נתפברה]. [נו] [ל"ל תנן]. [נז] יומות מב: [לקמן י:, בכורות מב. מ]. [נח] ל"ק. [נט] [לעיל י: וס"ג]. [ס] [מולין נח. וס"ג]. [סא] מתני' ל"ש. [סב] תמיד שלימה ז' לא ל"ק. [סג] ל"ל התנורים. [סד] הד"מ ל"ק. [סה] ד"אלמנדיך ל"ק. [סו] הני הד"מ ל"ק. [סז] תמן לאחר שקדשה אלמנה. ל"ק. [סח] שיך לקף י פ"ב. [סט] ל"ש לא דרשינן וכ"מ בכ"מ דף י פ"ב. [ע] כו' מכלל ל"ק. [עא] ל"ל האחר ל"ק. [עב] [ל"ל לר' מאיר].

הגהות הגר"א

[נא] נב' ר"ק מקדישין. כלומר לחוקף וממירין בהם משום סיפא ומוכרין שקדשו כו' כמ"ש רש"י (ולא כתוס' ד"ה ר"ק. ונראה דמש"ה פי': [נב] שם ומלמלין. ל"ל ומלמלה: [נג] ואינן נאכלין כמותה ל"ש וכל"ל ומלמלה לעולם וכ"ה לקמן בדף כה: [נד] תנא ר"ש. ל"ל תנן ר' אלעזר (שהר"ש ספ"ה דיומות): [נה] דאבי"ה לא מקדשין. ל"ל לא מיקדשה: [נו] ל"א אבל כו' עד קדוש לגוסיה ל"ש לפיה"ש והכומפסן כ"ל ל"ש תנן ר"ש עד ויוצא דופן אבל כלאים כו': [נז] רש"י ד"ה נמקדים ד"ה הני הני ד"ה כלאים הד"מ:

רבינו גרשום

תני הכי מקדישין אבירין וממירין: ועוברין שקדשו בבטן אמן. כגון שהקדישן ואח"כ נתעברו אין ממירין בהן ולעולם הא נמי בולדי קדשים מיירי ואבל בעוברין דעלמא ליכא למשמע [מיניה] אבתי דקדש: אי ר' יהודה. אימא רישא מקדישין אבירין וממירין בהן והיכי ממירין בהן והא לית לה לר' יהודה האימר רגלה של זו עולה כולה עולה והכי נמי לענין תמורה: א"ל. ר' זירא הא מודי ר' יהודה דאי הקדיש אבר שהנשמה תלויה בו דקשה כולה ובההוא אבר קאמר מקדישין אבירין וממירין בהן ולעולם בולדי קדשים קא מיירין: ל"א אבל לא ממירין קתני מיהת מקדישין עוברין. א"ל כגון דאקדשינהו לדמיהו דכותה [גבי אבר דאקדיש אבירין לדמיהן] וטעמא משום דאקדשינהו לדמיהו אין ממירין הא אקדשינהו לגופיה קדשי לעשבר תמורה הא אמר ר' יהודה אבירין לא קדשי לגופיה כולה תמורה וליכא לאוקומה כר' יהודה א"ל כי תנן מקדישין [עוברין בולדי קדשים קתני אי בולדי קדשים כו'] (כדתרצינן לעיל בלישנא קמא) (וסצא בה) בן ארבעה חי. בבהמה רקה מיירי דמיעבדה לה' חדשים: בהוייתן הן קדושים. בשעה שיצאו לאויר העולם ובהראה לו דנתעברה ובסוף הקדישה דלא קדיש וולד דלא אקדיש אלא אם לתודה: [אין קדשין להיות תמורה קדשים ואין מקדישין לעשות תמורה שאם הקדשים הן כלאים טרפה לא אלימי דלא קדישי לאיתפסי בהמה חולין בתמורתן]: תניא. אמר ר' קאי אדר' אלעזר: [אלא] אי אתה מוצא. דאיצטריך למיסר ולא ראח"כ נטרפה [דמעיקרא קדשה כי היא שלימה והשתא כי נטרפה לא מקדשה לעשות תמורה]: וכן במקדיש וולד. במני אמו דאח"כ יצא דרך דופן [לא מקדיש לאיתפוסי תמורה] אבל טרפה [מעקרו] קודם הקדש ויוצא דופן (מאחר) [לאחר] שנולד לא קדשי גבי קדשים. והא לאחר שהקדיש יצא דרך דופן [והא ראח"כ יצא דרך דופן כגון שנגמסו או נעקרו כותלי בית הרחם אלמא קדיש וולד במני אמו ותיובתא לבר פרא: אמרי בעובר חם במני המימה אפ' בר פדא מודי לר' יוחנן דקדיש דומיא דהאי מקדיש וולד ואח"כ יצא דרך דופן] דהייני חם במני המימה כל זמן שהוא במעיה לא נחלקו כו': ל"א אבל טומטום [וכלאים ואנדרוגינוס אי אתה מוצא כו']. כלומר הני תרי טרפה ויוצא דופן מצה מוקמה לה אפ' בחולין כדאמרן אבל כלאים וטומטום ואנדרוגינוס אי אתה מוצא בקדשים דקדישי אלא בולדי קדשים בעוברי קדשים דהני לא הוו להו שעת הכושר מעולם דמשעת יצירת נפסלו [נעשו כלאים וטומטום ואנדרוגינוס] (אלא), ולא קדשו אלא אגב אימיהו להכי קאמר אי אתה מוצא אלא בולדות קדשים וכו' יהודה דאמר הולד עושה תמורה: הלין הוא דלא קדשין נופיהו. אלא אגב אימיהו דלא קדישי אלא לדמים משום דבעלי מומין נינהו אבל עוברין אחרינן דנינהו קדשי נופיהו אפ' במני אימן חולין וקשיא לבר פרא אמר אביי בתם במני המימין כו' בדלעיל:

[ס] ל"ל ומתרלה דקדישה ולכסוף נתעברה דלא קדיש וולד דלא קדיש אלא אם לתודה יכר.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com